

Na osnovu člana 86. stav 2., a u vezi sa članom 77. tač. 3, 9. i 10. Zakona o zaštiti zdravlja bilja („Službeni glasnik BiH“, broj 23/03), federalni ministar poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva donosi

NAREDBU
O MJERAMA ZA SPRJEČAVANJE ŠIRENJA I SUZBIJANJE
MEDITERANSKE VOĆNE MUHE – *Ceratitis capitata* (Wiedemann)
U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.
Predmet

Ovom Naredbom se propisuju mjere za sprječavanje širenja i suzbijanje štetnog organizma, mediteranske voćne muhe – *Ceratitis capitata* (Wiedemann) (u daljnjem tekstu: mediteranska voćna muha) u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Član 2.
Biljke domaćini

Biljke domaćini mediteranske voćne muhe, u smislu ove Naredbe, su: Citrus reticulata – mandarina, Citrus reticulata x Citrus aurantium – klementina, Citrus sinensis – naranča, Citrus paradisi – grejpfrut, Diospyros kaki – kaki, Eryobotria japonica – nešpula, Ficus carica – smokva, Fortunella japonica – kumkvat, Malus domestica – jabuka, Prunus armeniaca – marelica, Prunus domestica – šljiva, Prunus persica – breskva i nektarina, Prunus salicina – japanska šljiva, Punica granatum – šipak, Pyrus communis – kruška, Pyrus pyrifolia – nashi, Vitis vinifera – vinova loza.

Član 3.
Značenje pojedinih izraza

Izrazi upotrijebljeni u Zakonu BiH se primjenjuju i u ovoj Naredbi, a izrazi u smislu ove Naredbe imaju sljedeće značenje:

- a) **ugrožena područja** su područja uzgoja biljnih vrsta iz člana 2. ove Naredbe u Hercegovini i to u kantonima Hercegovačko-neretvanskom i Zapadno-Hercegovačkom.
- b) **manje ugrožena područja** su područja uzgoja biljnih vrsta iz člana 2. ove Naredbe u ostalim kantonima koji nisu navedeni u tački a) ovog člana.

DIO DRUGI – FITOSANITARNE MJERE

Član 4.
Mjere sprječavanja širenja i suzbijanja
mediteranske voćne muhe

(1) Radi sprječavanja širenja i suzbijanja sredozemne voćne muhe u područjima iz člana 3. tačka a) ove Naredbe, vlasnici biljki domaćina mediteranske voćne muhe (u daljem tekstu: vlasnici) obavezni su:

- a) na svojim posjedima krčiti samonikle biljke domaćine mediteranske voćne muhe,

b) zapušteno poljoprivredno zemljište privesti poljoprivrednoj proizvodnji, redovno ga održavati i obrađivati u skladu sa odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu ("Službene novine Federacije BiH", broj 52/09) (u daljnjem tekstu: Zakon o poljoprivrednom zemljištu),

c) provoditi higijenske mjere prikupljanja svih zaraženih, oštećenih, trulih, otpalih, zaostalih i odbačenih plodova biljki domaćina mediteranske voćne muhe u toku berbe ili najkasnije u roku od 24 sata nakon berbe i mjere zbrinjavanja tih plodova na jedan od sljedećih načina:

- prikupljanjem i zakopavanjem plodova u roku od 24 sata na dubinu od minimalno 30 cm ili
- prikupljanjem plodova i držanjem u hladnjačama na temperaturi od minimalno 0°C najmanje 10 dana ili

- prikupljanjem plodova u plastične vreće i čuvanjem u zatvorenim vrećama na otvorenom najmanje 10 dana.

d) omogućiti službenicima nadležnih organa koji obavljaju poslove u okviru poljoprivredne izvještajno-prognozne službe (u daljem tekstu: IPS) pristup biljkama domaćinima mediteranske voćne muhe u svrhu otkrivanja i praćenja populacije mediteranske voćne muhe.

(2) U područjima iz člana 3. tačka b) ove Naredbe, vlasnici su obavezni provoditi mjere iz stava 1. tačke c) i d) ovog člana.

(3) Za suzbijanje mediteranske voćne muhe masovnim ulovom odraslih insekata, vlasnici mogu u nasade postaviti žute ljepljive ploče ili 1 do 2 klopke sa mamcima i insekticidom na bazi dozvoljene aktivne materije po stablu 20 dana prije početka zrenja plodova, na visinu od oko 2 m. U vrijeme zrenja plodova, oko stabala biljki domaćina u širini prečnika krošnje mogu postaviti PVC folije ili sloj slame debljine oko 25 cm da bi se spriječio ulazak larvi iz zaraženih plodova u tlo, a prikupljene larve uništiti.

Član 5.

Dodatne mjere sprječavanja širenja i suzbijanja mediteranske voćne muhe

Radi sprječavanja širenja i suzbijanja mediteranske voćne muhe u područjima iz člana 3. tačka a) ove Naredbe, vlasnici koji su upisani u Fitoregistar za obavljanje djelatnosti proizvodnje, otkupa, uvoza, pakovanja ili skladištenja sa namjerom distribucije plodova citrusa i vlasnici koji su upisani u Fitoregistar za obavljanje djelatnosti uvoza plodova breskve, obavezni su provoditi sljedeće mjere:

a) higijenske mjere prikupljanja svih zaraženih, oštećenih, trulih, otpalih, zaostalih i odbačenih plodova na svim mjestima proizvodnje, otkupa, uvoza, pakovanja ili skladištenja i njihovog zbrinjavanja na odgovarajući način iz člana 4. stav 1. tačka c) ove Naredbe,

b) ostale mjere propisane ovom Naredbom na svim mjestima proizvodnje, otkupa, uvoza, pakovanja ili skladištenja kao i na svim mjestima zbrinjavanja zaraženih, oštećenih, trulih, otpalih, zaostalih i odbačenih plodova,

c) pisanim putem obavijestiti nadležnog fitosanitarnog inspektora o mjestima (KO i broj katastarske čestice/adresa objekta) na kojima će se provoditi mjere iz ove Naredbe.

Član 6.

Ostale obaveze vlasnika

(1) O poduzetim mjerama iz čl. 4. i 5. ove Naredbe vlasnici su obavezni voditi evidenciju i dati je na uvid nadležnoj inspekciji. Evidencija minimalno sadrži podatke o: vlasniku biljki domaćina, vrsti biljnih proizvoda, količini biljnih proizvoda, nazivu mjere koju je provodio, datum provođenja mjere, KO i k.č.broj/adresa objekta mjesta izvršenja mjere.

Član 7.

Aktivnosti IPS

(1) Kantonalni organi nadležni za poslove poljoprivrede obavljaju aktivnosti IPS u skladu sa svojim nadležnostima i u skladu sa Uputstvom o vršenju izvještajno prognoznih poslova u zaštiti

zdravlja bilja („Službene novine Federacije BiH”, broj 78/10). Poslove praćenja, prikupljanja i evidentiranja podataka o prisustvu, kretanju, rasprostranjenosti i brojnosti mediteranske voćne muhe obavljaju u područjima iz člana 3. ove Naredbe i određuju lokalitete za monitoring.

(2) U svrhu praćenja pojave mediteranske voćne muhe, u nasade najznačajnijih biljki domaćina, okućnice u blizini otkupnih stanica i pijaca i u vegetaciji sa prisutnim nekultiviranim biljkama domaćinima na unaprijed određenim lokalitetima, postavljaju se žute ljepljive ploče ili klopke sa mamcima (npr. ulje od angelike, 3-komponentni sintetski atraktanti, trimedlure, biolure i sl.) namijenjene za ulov mediteranske voćne muhe. Ljepljive ploče ili klopke se, zavisno od klimatske regije i biljki domaćina, postavljaju krajem maja ili najkasnije 15 dana prije početka leta imaga ili kada se temperatura zraka ustali na 18°C ili više, pa sve do završetka berbe plodova. Izmjena atraktanta se vrši prema uputi proizvođača, a pregled klopki se vrši sedmično. Cjelokupan sadržaj klopki se prenese u PVC posudu sa poklopcem, označi i transportuje u vlastitu ili u pripadajuću regionalnu IPS na identifikaciju, bilježenje svih potrebnih podataka uključujući i brojnost populacije/klopki i čuvanje rezultata.

(3) Aktivnosti suzbijanja mediteranske voćne muhe provode se postavljanjem što većeg broja žutih ljepljivih ploča ili klopki namijenjenih za masovni ulov mediteranske voćne muhe sa insekticidom na bazi dozvoljene aktivne materije u voćnjacima biljki domaćina u kojima je utvrđena pojava.

(4) Aktivnosti IPS iz ovog člana uključujući i lokalitete monitoringa određuju se kantonalnim programom i unose se u zajednički Godišnji program izvještajno-prognoznih poslova i aktivnosti IPS, a rezultati u Godišnji izvještaj.

Član 8. Inspekcijski nadzor

Inspekcijski nadzor nad provođenjem mjera iz ove Naredbe provode fitosanitarni inspektori u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti zdravlja bilja i nadležni poljoprivredni inspektori u skladu sa odredbama Zakona o poljoprivrednom zemljištu.

Član 9. Troškovi provođenja mjera

(1) Vlasnici snose troškove provođenja mjera propisanih članom 4. ove Naredbe.

(2) Vlasnici koji su upisani u Fitoregistar za obavljanje djelatnosti proizvodnje, otkupa, uvoza, pakovanja ili skladištenja sa namjerom distribucije plodova citrusa i vlasnici koji su upisani u Fitoregistar za obavljanje djelatnosti uvoza plodova breskve snose troškove provođenja mjera propisanih članom 5. ove Naredbe.

DIO TREĆI – ZAVRŠNE ODREDBE

Član 10. Stupanje na snagu i primjena

Ova Naredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH”, a član 7. ove Naredbe počće se primjenjivati od 01.05.2019. godine.

MINISTAR

Broj:
Sarajevo, oktobar 2018. godine

mr.sci. Šemsudin Dedić